

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Appellationibus. Consilium CLXXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

præsertim temporis usu, longaque & assidua exercitatione, mirum non est, si in tanta notorietate non sit necessaria illius ad singulas causas specialis repetitio; multò minus præsentatio, quam semel factam esse sufficit, & iterum fieri necesse non est, *l. si ita fuerit de manumiss. testam.* Idcirco nec citatoris litteris semper inseri debet, præsertim cum ad iudicium vocatur is, qui in loco residentie Conservatoris agit, qui facillimè potest inquirendo certiorari de veritate huiusmodi jurisdictionis, *ant. de Eutrio & alij in d. c. prætereas, lajon conf. 145. Circa duo, versic. Tertiò respondetur vol. 4.* Cum alloqui hæc Conservatorialis jurisdictio sic sit per litteras Apostolicas delegata, ut etiam sine præsentatione sit perpetua, & propterea illius insertione opus non sit in litteris citatoris: ut in simili respondit lajon, *d. confil. 245. vers. quarto accedat.* De quo tamen in proposito nulla est quaestio, propter voluntariam dicti Rei comparitionem; & quod de non inserto tenore dictæ Conservatoriae nihil obijciatur; totaque ob id hæc declinandi iudicii causa consistat in falsa allegatione non præsentatorum aut repetitarum litterarum Conservatoriarum, quas ex actis & ex veritate rei constat jam olim & ante multos annos esse præsentatas, & specialiter in hac causa non tantum repetitas, sed etiam actis hujus causæ inseri petitas & obtentas.

Cum ergo nihil proponatur, ex quo possit argui defectus jurisdictionis in præfato Domino Conservatore, & ex juris potestate subdelegari illa potuerit, & subdelegandi facultas per formalem regulationem ex causa suspicionis ante subdelegationem propositam non fuerit impedita, *d. c. lader;* solum hoc restare potest in hac causa, ut queratur de causa suspicionis Domino Decano subdelegato obiecta ex localitate ipsius cum dicto Actore per electionem arbitrorum, qui de illa cognoscant. In quam etiam Actor aperte consensit; quia tamen Reus à suo consensu in idem prius semel præfatus resiliit, & de deficiente seu elidibili Domini Conservatoris subdelegantis jurisdictione proposuit, & in illa persistit, & ex ea causa subdelegati jurisdictionem impugnando declinat, neutrum consequi debet, neque id quod vult, hoc est declarationem incompetentis jurisdictionis, quia non potest; neque id quod potest, hoc est remissionem causæ ad electionem & cognitionem arbitrorum super suspicionem; quia id nunc tandem vult, *c. Cum super in fine De offic. & potest. iud. deleg.*

Vnde officium Venerabilis Domini Decani esse putamus, ut simpliciter se declaret hujus causæ iudicem competentem, reiectis omnibus, quæcumque nimis improbabili ex suggestione illius, cui Conservatorialis jurisdictio non tantum bene nota est, sed & illam magis protegere quam impugnare deberet, dissimulato proprio & subiecto alterius nomine ex adverso proponuntur; condemnando Reum in expensis hujus altercationis.

De Appellationibus.

S V M M A R I V M.

Appellationum apostolici quomodo petendi.

1. Appellatio à definitiva quando valeat sine scripto.
2. Apostoli quomodo peti & dari debeant.

3. Apostolos petendi tempus quando currere incipias.
4. Appellatio interponenda coram eo, qui gravavit.
5. Adiecta virosè quando actum non vident.
6. Appellans quando à denegata delatione decano appellare debeat.
7. Appellatio frivola quomodo ad superiorem devolvatur.

CONSILIUM CLXXXII.

ALTERCATIO, quæ in termino 10. hujus mensis Octobris servato coram Venerabilibus Dominis Iudicibus appellationum mota est in causa appellationis inter M. Maximilianum Dauchy appellansem, & Martinum Lievens appellatum, sepe petita remissione causæ ad Magnificum Dominum Rectorem pro executione sententiæ in prima instantia pro dicto Martino contra præfatum Maximilianum late, decidenda & terminanda est secundum contradictionem & petitionem eiusdem Maximiliani, contententis remissionem non esse faciendam, sed sibi permittendam prosecutionem suæ appellationis, tam viva voce ac stante pede 30. Augusti novissimè præteriti à sententiæ definitiva præfatorum Dominorum Iudicum, quam in scriptis à dictorum Iudicum responsione apostolorum refutatoriam 7. mensis Septembris interposita. Cum enim dicti appellati Procurator in dicto termino decimæ hujus mensis Octobris causam petitiæ remissionis in eo tantum constituat, quod Appellans appellationem suam à non delatione debite prosecutus non sit, & actorum lectio demonstret planè contrarium; sit, ut detecta falsitate allegatæ causæ, ejusmodi petitioni nihil sit tribuendum: tantoque minus, quod nulla in specie proponatur aut allegetur indebitæ huius prosecutionis causa; ut ex veritate actorum allegari non poterat nec potest.

Nam quod attinet ad priorem appellationem à sententiæ definitiva, deprehenditur illam legitimè esse interpositam vivâ voce, incontinenti, in momento, quo illa sententiæ lata fuit: prout de jure sic appellare à sententiæ definitiva permissum est, *l. 1. §. fin. l. A sententiâ §. fin. d. De appellat. l. Litigatorib. c. eod.* † Constat quoque eadem illa die 2. eodemque momento debitâ cum instantia ab ipsodem Dominis Iudicibus petitos esse apostolos, & sic juris requisitæ solemnitati satisfactum, *Clement. Quamvis De appellat.* Constat denique, eadem illa die per eosdem Dominos Iudices datos esse apostolos; ut proinde defectus vel petitionis vel dationis seu responsionis apostolorum indebitæ prosecutionis causa constitui non possit, *l. Eor §. apostolos l. Iudicibus c. De appellat.*

Et quod attinet ad posteriorem appellationem à dicta non delatione perinde legitimè interposita est, tam ex tempore, quam ex forma; videlicet dicta die 7. Septembris quæ erat quoque septima à dicta responsione apostolorum durante adhuc decendio ad legitimè appellandum à jure cancellato, *Aurb. Hodie c. De appellat.* idque in scriptis (ut oportet) cum ab interlocutoria quandocumque, aut à definitiva ex intervallo appellatur, *c. Ut debitis De appellat.* factâ etiam apud eosdem Dominos Iudices & singulos eorundem eadem prædicta septima die debita instantia petitionis apostolorum: prout etiam à singulis illorum eadem illa septima

septima die apostolos, quamvis refutatorios, obtinuit. Ita ut appellans inveniret requiritur iuris solemnitati eatenus per omnia satisfecisse. *De appell. lib. 6. d. Clement. Quamvis.* Verum quidem est quod procurator dicti appellantis ex omnia et rebus pulchritudine et diligentia non contentus his appellationibus & responsionibus apostolorum coram ipsius iudicibus, qui tam sententiam definitivam protulerunt quam apostolos refutatorios dederunt, eandem appellationem a dictis non delatione iterum interposuerit, seu repetent coram alijs iudicibus, qui sibi dictorum priorum iudicum jurisdictione ex temporis lapsu, iisdem prioribus iudicibus sarregni sunt, quam secundam appellationem dicti Appellati procurator sibi persuaderi desertam esse, ob non debito tempore debitaque cum instantia petitos apostolos, *Ab eo de appell. lib. 6. d. in eo constitutus*, quod intra triginta dies a dicta trigesima mensis Augusti huiusmodi apostoli non sunt extreme petiti & obtenti, sed primum dicta die septima huius mensis Octobris, & sic secus cum penultimo desertionis, *d. c. Ab eo & d. Clement. Quamvis*; verum in eo & iuris & facti error obversator; ob id, quod ut dictum est, a sententia definitiva priorum iudicum non tantum legitime appellatum fuerit, & apostoli petiti; verum etiam obtenti eadem illa trigesima die in extrema & summa dicta prioris appellationis prosecutione. Et quoad posteriorem appellationem a dicta non delatione, ut illa repetitive interposita censeri debet dicta septima die Septembris, ut iam dictum est; ita quoque debito tempore petiti & obtenti diei debeant apostoli, qui dicta die septima Octobris in extremo puncto termini iuris petiti & obtenti sunt: exacta enim dinumeratio temporis hoc deiecit, quod ex die interposita huiusmodi appellationis, qua fuit septima Septembris, apostoli fuerint petiti & obtenti septima mensis Octobris; durante adhuc non etiam penitus lapso termino 30. dierum a iure praescripto ad instantem petendos apostolos, *d. c. Ab eo d. Clement. Quamvis*, quod appellanti sufficere debet; ex quo post semel petitos apostolos super appellatione a dicta non delatione a dictis surrogatis iudicibus per eisdem primo responsum fuerit, quod de apostolis responderent in termino iuris; ob quam responsionem dicto appellanti praerepta fuit potestas ulteriorem instantiam petitionis apostolorum faciendi ante extremum diem & extremum momentum dictorum triginta dierum, *d. Clement. Quamvis* vers. verum si iudex, & ibi DD.

3 In quo appellanti obitare non potest illa quorundam opinio, quod tempus triginta dierum ad perendos apostolos ex die lata sententiae, seu illati gravaminis computandum sit, *d. l. iudicibus, gloss. in d. Clement. Quamvis in v. tempore & in d. c. Ab eo in v. triginta*; ob id, quod plurimum Doctorum sententia, auctore & duce Hostiensis, sit, quod dinumeratio huius temporis facienda sit ex die interpositae appellationis, non lata sententia aut illati gravaminis, Bald. & Salicetus in *d. l. iudicibus & in d. s. apostolos, Ioan. de Imola in d. Clement. Quamvis, Steph. Auerinus decis. 44. Guido Papa consil. 107.* Ex facto tali: quorum sententia decisione quoque auctoritatis Rota Romana confirmata est, *decis. 29. fuit dubitatum* Conf. Wamelij Tom. 1.

qua est quinta in tit. De appellat. in novis; ideo merito etiam probanda, quod generaliter receptum sit, in dubio potius favendum esse, quam resistendum appellationi & eius prosecutioni; & potius iudicandum esse contra desertionem, quam pro illa, *Clementis in l. 1. d. si quis cautio. Felm. in c. Significaverunt De rescrib. Decius consil. 83. In causa accusatoris in fine, Mar. Socinus Nepos consil. 31. Quarant. nu. 11. rot. 3.* Quod nullam habet dubitationem, quando sententia, a qua appellatum est, lata est in absentia illius, contra quem iudicatum est; ut ingenue fatentur, qui acrius opinionis auctores sunt, Robert. Maxima de rescrib. iudic. parte 6. nu. 209. Ita ut hoc saltem casu propter abiectionem dicti Maximiliani tempore dictae responsionis apostolorum (prout adhuc absens est) dinumeratio temporis fieri omnino deberet ex die interpositae appellationis.

Sed scrupulosus in eo insistendum non est. * 4 Primum ex eo, quod huiusmodi secunda appellatio a non delatione priorum iudicum coram dictis surrogatis iudicibus secundo loco, sed eadem die interposita, minime fuerit necessaria; nam semper appellandum est coram eo, qui sententiam tulit seu gravavit, & minime coram alio. *c. Vi debuit in verb. egram eodem iudice De appellat. Gloss. in c. Appellatio in v. iudice De appellat. lib. 6. Lapsus alleg. 39. An valeat appellatio*; etiam post latam sententiam, aut illatum gravamen iudex esse desierit: sic quod haec secunda appellatio & illius prosecutio sine ulla iuris necessitate, & ad superabundantem dumtaxat cautelam facta, in consideratione haberi non debeat. * Exi. tam necessaria praetermissa actum vident; ex abundanti tamen etiam vitiose adjecta nullo modo nocent, *l. Testamentum c. De testam. l. Cum tabula De honor. poss. sec. tabulas. V. de si quid omittendo peccatum est in repetita hac appellatione coram surrogatis iudicibus, considerandum non est; ex quo omnia necessaria & requisita diligenter & exacte observata reperiuntur in prior appellatione a dicta non delatione interposita coram iisdem, qui in momento interpositae appellationis a non delatione septimo die ab illato huiusmodi gravamine refutatorios apostolos dederunt; ut constat ex terminis dicta septima Septembris servatis. * Secundo ex eo, quod nulla ratione 6 necessum fuerit appellare a dicta non delatione. Quamvis enim cum ab interlocutoria sententia appellatur, & iudex appellationem huiusmodi respondendo de apostolis, illique non deferendo rejiciat, iterum appellandum sit a tali non delatione, & non appellando laesus appellans sibi praedictet, Innoc. in c. Pastoralis nu. 5. in fine De offic. deleg. Zabarel. consil. 32. in decisione nu. 1. vers. Secundus est, Ioan. Bapt. Perretus consil. 104. In causa matrimoniali nu. 3. Ant. Capinus decis. 34. in fine; cum tamen appellatio interposita est a sententia definitiva, & responsum de apostolis refutatorijs, nihil necesse est ab huiusmodi non delatione appellare; ne res in infinitum abeat, ob id potissimum, quod iudex lata sententia definitiva officio suo defungatur; & aliud facere non possit interposita appellatione, quam semel respondere de apostolis, *l. iudex postquam d. De appellat.* Quo sensu accipiendum est id, quod ex Innocentio, F f in d. c.*

in d. c. *Pastoralium* 5. *Ioach. Mynsing. cent. 2. observat.* 47. plerique tradunt de necessitate alterius appellationis à non delatione, l. *Iudex posteaquam d. De appellat.* constituto discrimine inter appellationem à sententia definitiva; & eam, quæ interponitur ab interlocutoria: quod & in iudicijs ita praticari traditur. Cum igitur hic agatur de appellatione interposita à sententia definitiva dicta die tricesima Augusti per præfatos Iudices lata, sufficere omnino debet unica hæc appellatio ab eadem sententia definitiva, sine ulla necessitate appellandi à non delatione. Et cum id necesse non fuerit, scrupulosius inquirendum non est, an ea secunda appellatio legitime interposita, ejusque prosecutio per temporariam apostolorum petitionem facta fuerit; ex prædicta ratione, quod superabundans cautela vitiose adhibita nocere aut vitare non debeat, d. l. *Testamentum*.

Quæ cum ita sint, nulla videtur esse dubitatio, quin appellanti permittenda sit interposita appellationis prosecutio, & appellato deneganda interpellatio & præmature petita remissio: nec aliter sine vitio attentari & innovari in præjudicium interpositæ appellationis statui posse videmus. Quod moderni D. Iudices ob id etiam magis propendere debent, ex eo, quod præfati priores Iudices non recte non detulerint appellationi à sententia definitiva interpositæ; cum ius appellationibus hujusmodi deferri omnino præcipiat etiam sub gravi pena, l. *Quoniam Iudices C. De appellat.* * & quamvis Iudex frivolis appellationibus deferre non teneatur, c. *Cum appellationibus De appellat. lib. 6.* non deferendo tamen non potest impedire, quo minus appellatio ad superiorem devolvatur, & illam appellans prosequatur, saltem ad finem illum, ut Iudex superior provocatus, non à quo provocatum est, iudicet, an admittenda seu recipienda sit appellatio & permittenda illius prosecutio, l. *si cum d. De appellat. recip.*

De Appellationibus.

S V M M A R I V M.

Apostoli petendi & quomodo.

1. Appellasse non censetur qui renuntiat vel deserit.
2. Desertio appellationis unde causetur.
3. Apostoli petendi.
4. Appellatio sine mandato interposita est nulla.
5. Apostoli unico contextu sæpius peti possunt.
6. Apostolos petens quando sæpius venire debeat.
7. Clem. Quamvis De appellat. intellectus.

CONSILIUM CLXXXIII.

PA R causa est illius, qui vel omnino non appellavit; vel appellavit quidem, sed appellationi suæ reuñtiavit, aut eam deseruit, l. *fin. in fine C. De appellat.* † Deseritur autem appellatio non tantum, si nulla illius intra juris fatalia fiat prosecutio, verum etiam si tantum omittatur apostolorum petitio, aut hi non petantur uti oportet, d. l. *fin. §. illud*: quia ut appellationis omnimoda omisso causam non devolvit, ita & neglecta apostolorum petitio desertionem & velut renuntiationem appellationis inducit, quæ planè impedit devolutionem causæ ad superiorem. Proinde cum à sententia lata per Præpositum

Walcuriensem in favorem Theodorici de Leeuwe, contra Ioannem Leyckens, appellatum quidem sit, sed apostoli ritè & secundum præscriptam à iure formam minime petiti à Iudice, qui sententiam dixit, certum est, appellationem dicti Ioannis vivæ voce interpositam tamquam desertam pro nulla habendam esse, Clem. *Quamvis de appellat. per totum*. Quo constituto, sequitur Venerabili D. Decano nullam competere jurisdictionem in causa appellationis, quæ non intelligitur, neque in rerum natura tempore commissionis Apostolicæ fuit.

Neque ad rem pertinet, quod in instrumento appellationis per dictum Ioannem exhibito aperte contineatur, M. Ottonem Hæften procuratorem substitutum M. Walteri Remigij procuratoris dicti Ioannis ab eadem sententia appellasse ad Sedem Apostolicam & primò, secundo, tertio, instantè, instantius & instantissimè petijse sibi responderi de apostolis. † Nam in primis non constat de dicti Ottonis substitutione ac mandato ad appellandum; quo ipso ab initio appellatio nulla censeri debuit, etiam si postea ab ipso appellante aut Waltero Remigij ipsius vero procuratore apostoli essent petiti, l. *1. in princ. De appellat. recip. vel non l. Ab executore §. 1. de appellat.* Deinde præsupposito mandato dicti Ottonis, hujusmodi petitio unico momento toties repetita & congeminata non sufficisset: * nam quamvis Iudice ultro postea respondente aut tacente sufficiat scire in continenti unico contextu petitos esse apostolos, d. Clem. *Quamvis in princ.* si tamen ad petitionem sic unico contextu congeminatam, Iudex dicat se responsurum de apostolis in termino juris & interim, (quemadmodum in casu proposito factum est) l. *1. necesse est appellanrem post hujusmodi responsionem, postea durante termino juris, hoc est intra triginta dies ad Iudicem reverti, & congruo loco ac tempore instantè, & sæpius saltem unico contextu apostolos petere; alioqui suæ appellationi renuntiasse videbitur, qui id facere neglexerit, d. Clem. Quamvis §. similiter, & ibi Card. Zabarella, Imola, Pet. de Anchar. & alij. Quod cum tam manifestè à iure sit dispositum, neque ex dictæ appellationis instrumento constet dictum appellantem aut ejus procuratorem post prædictam Præpositi responsionem, ad eundem Præpositum recessisse, & rursum apostolos petijse; mirum est, quo colore Advocatus partis adversæ tam claræ juris dispositioni obnuitur, & dicti appellati causam auctoritate Venerabilis viri D. Michaelis Driutij Officialis Leodiensis premar: cujus auctoritati ut nihil derogatum cupimus; ita sanè juris dispositioni clarissimè indubitato adhaerendum putamus.*

Rectè sentit idem D. Officialis, si, cum uno 7 contextu sæpius apostoli sunt petiti, existimat, non opus esse amplius eos petere; nam id aperto iure cautum est, d. Clem. *Quamvis in princ.* sed si hoc quoque casu unicam petitionem uno contextu sæpius repetitam putat sufficere, cum post apostolorum petitionem Iudex respondit se in termino juris & interim responsurum, toto cælo errat, d. §. *similiter*; neque eo casu ipsius auctoritati legis cedit potestas. Quod igitur de gemino intellectu istius iuris dispositionis somniat Advocatus, ingenij pen- si nihil habet: si ad hanc causam id applicare volet.